

Informatie voor pleegouders die meer willen weten over het overnemen van de voogdij over hun pleegkind

Pleegoudervoogdij

Inleiding

Deze brochure is bedoeld voor u als pleegouder, indien u wilt weten wat de (juridische) gevolgen en mogelijkheden zijn als u de voogdij over uw pleegkind op u neemt. Als het perspectief voor het pleegkind op terugkeer naar de eigen ouders niet meer aanwezig is, dient de vraag zich aan of het kind permanent bij u in het gezin kan blijven. Als het antwoord daarop ja is, dan ligt het voor de hand om na te denken over de vraag of u ook het gezag zou willen dragen over uw pleegkind. Voordat u hierover kunt beslissen, wilt u natuurlijk weten wat de gevolgen daarvan zijn.

Inhoudsopgave

Inleiding	2	Hoe kunt u als pleegouder(s) de voogdij verkrijgen?	21
Pedagogisch kader	6	Verzoek gezamenlijke voogdij	23
Randvoorwaarden voogdijoverdracht aan pleegouders	8	Adoptie van een pleegkind	24
Wat houdt de voogdij in?	9	Beëindiging pleegoudervoogdij	26
Welke rechten en plichten krijgt u door voogd te worden?	10	Meer informatie en contact	27
Hulpverlening en uithuisplaatsing pleegkind bij pleegoudervoogdij	18	Geraadpleegde bronnen	27
2 Jeugdbescherming bij pleegoudervoogdij	20	Bijlagen:	
		1. Model verzoek overdracht voogdij	28
		2. Model bereidverklaring pleegouder(s)	30

Waarom pleegoudervoogdij?

Gezag over een kind dat uitgeoefend wordt door een ander dan de eigen ouder noemen we voogdij. Als de voogdij wordt uitgeoefend door een pleegouder spreken we van pleegoudervoogdij. Bij langdurige pleegzorg is vaak sprake van een zogenaamde justitiële plaatsing: een gecertificeerde instelling voert de ondertoezichtstelling uit. In het kader daarvan is uw pleegkind bij u geplaatst. Als de terugkeer naar de ouders redelijkerwijs niet meer mogelijk is, volgt vaak een gezagsbeëindigende maatregel. Een gecertificeerde instelling wordt dan meestal belast met de voogdij. Het eerste dat de jeugdbeschermer na de gezagsbeëindigende maatregel doet, is onderzoeken wat het perspectief is van het pleegkind. De vraag komt daarbij aan de orde of pleegouders de voogdij (op termijn) op zich willen nemen.¹

Onderzoek heeft aangetoond dat het combineren van opvoedingsverantwoordelijkheid en het dragen van het formele gezag een gunstige invloed heeft op de ontwikkeling van het pleegkind en op de hechting binnen het pleeggezin. De betrokkenheid van pleegouders wordt, doordat zij voogd worden van het pleegkind, ook intensiever.

¹ Het gebeurt steeds vaker dat gelijk bij de gezagsbeëindigende maatregel al gekeken wordt of de voogdij overgedragen kan worden naar pleegouders. Het is te voorzien dat dit in de toekomst vaker zal gebeuren.

Linda (48): “Ineens vroeg ik me af of ik wel een goede pleegmoeder was”

“Anne is veertien en woont al tien jaar bij ons. Het is een open, gezellige meid die weet wat ze wil. Teruggaan naar haar ouders is geen optie meer. Vorig jaar kwam de vraag van de jeugdbeschermer of ik Anne’s voogd wilde worden. We zijn met haar toenmalige voogd, haar pleegzorgbegeleidster en haar moeder om de tafel gaan zitten. Hoewel het contact en de samenwerking met de ouders van Anne goed lopen vond ik het een spannend gesprek. Ik vroeg me ineens af of ik wel een goede

pleegmoeder was. Ik voelde me ook schuldig naar de moeder van Anne. Alsof ik haar dochter ging afpakken. Ik wil niet arrogant zijn, zo van: ‘Kijk mij het eens beter doen dan jij.’ Ik heb die gevoelens uitgesproken. Dat hielp. Anne’s moeder en ook Anne zelf hebben aangegeven dat zij graag wilden dat ik de voogdij overnam. Dat was belangrijk voor mij. We hebben met zijn allen de emotionele, praktische en financiële consequenties op een rij gezet. Toen was ik overtuigd dat ik het wilde en kon.”

Het belang van het kind als belangrijkste overweging

Uitgangspunt bij het nemen van de beslissing tot overdracht van voogdij aan de pleegouders moeten altijd de rechten en belangen van het kind zijn. Het recht op continuïteit in de verzorging en opvoeding en het recht op identiteit en afstamming moeten gewaarborgd zijn en blijven. Het recht op eerbiediging van het gezinsleven van u en uw pleegkind (art. 8 EVRM) is door overname van de voogdij beter veiliggesteld.

Deze brochure informeert u over de consequenties van het pleegoudervoogdijschap. Als u na het lezen van deze brochure nog vragen heeft, dan kunt u deze stellen aan uw pleegzorgbegeleider of de jeugdbeschermer van de gecertificeerde instelling.

Bram (14): “Dat mijn pleegouders mijn voogden zijn, is gewoon heel praktisch”

“Sinds een paar maanden zijn mijn pleegouders mijn voogden. Ik ben er blij mee! Ik woon al zes jaar in dit pleeggezin, ik zit in 2VWO en alles gaat goed. Ik vergelijk mezelf wel eens met mijn vrienden en zie best veel verschillen. Hun ouders kunnen alles zelf regelen voor ze, bij mij was dat niet zo. Van het aanvragen van een paspoort tot het melden dat je op vakantie gaat, alles ging via jeugdzorg. Begrijpelijk natuurlijk, maar niet altijd fijn. Toen mijn pleegouders mij vertelden dat ze erover dachten

mijn voogd te worden, vond ik dat meteen een goed idee. Vorig jaar had ik een fietsongeluk en moest ik naar het ziekenhuis. Weer dat bellen met jeugdzorg. Dat is nu allemaal afgelopen. Nooit meer gedoe met paspoorten, het inschrijven voor scholen en bellen over vakanties. Het is gewoon veel praktischer en minder omslachtig allemaal. Het geeft mij ook zekerheid dat mijn pleegouders alles voor mij kunnen en mogen regelen.”

Wat biedt pleegoudervoogdij pleegouders?

Zekerheid ten aanzien van de plaatsing, zelf belangrijke beslissingen mogen nemen en een grotere kans op een duurzame emotionele relatie met het pleegkind.

Pedagogisch kader

Het opgroeien in een veilige en stabiele omgeving is van essentieel belang voor de ontwikkeling van een kind. Dat geldt voor alle kinderen, in het bijzonder ook voor kinderen in de jeugdzorg. Nieuwe opvattingen over de jeugdbescherming en veranderde wetgeving hebben invloed op de werkwijze binnen de jeugdzorg en de pleegzorg. Wanneer een kind voor korte of voor langere tijd niet thuis kan wonen, is pleegzorg de eerste keus. Wanneer een kind bij pleegouders geplaatst wordt dan wordt als eerste gekeken of het kind weer terug naar huis kan, eventueel met extra ondersteuning van de ouder(s). We spreken dan van de hulpverleningsvariant pleegzorg. Dat kan in het vrijwillig kader of met een ondertoezichtstelling. De duur van de ondertoezichtstelling moet beperkt zijn. Binnen een aanvaardbare termijn moet een besluit worden genomen of de ouder(s) de opvoedingsverantwoordelijkheid weer op zich kan(kunnen) nemen of dat een pleegkind verder op zal groeien in een pleeggezin, het zogenaamde opvoedbesluit.²

Voor de ouders betekent dit dat zij een nieuwe invulling moeten gaan geven aan hun ouderrol, nu de opvoedingsverantwoordelijkheid definitief aan pleegouders wordt overgedragen. Bij een opvoedbesluit past ook een gezagsbeëindigende maatregel, waarmee het gezag van de ouder(s) wordt beëindigd en dit gezag (voogdij) bij een ander komt te liggen.

² In principe geldt dit ook voor plaatsing in het vrijwillige kader. Ook de duur van die plaatsing moet beperkt zijn en er moet binnen een aanvaardbare termijn een besluit worden genomen over de toekomst.

Cynthia (38): “Mijn zus en haar man hebben de voogdij over mijn kinderen”

“Ik heb een dochter van veertien en een zoon van twaalf. Toen mijn zoon nog een baby was, ben ik een paar keer achter elkaar lang opgenomen geweest vanwege een psychose. De kinderen logeerden toen bij mijn zus. Toen het weer beter met mij ging, dacht ik dat ik het allemaal wel weer aankon. Dat was niet zo en dat is zo gebleven. Het heeft jaren geduurd voordat ik dat kon accepteren. Ik heb heel veel ruzie met mijn zus gehad. Nu gaat het goed en kunnen we elkaar gewoon zien. Ik ga mee naar

Het is voor de ontwikkeling van het pleegkind van belang om in een zo ‘normaal’ mogelijke opvoedingssituatie op te groeien. Bij het normaliseren past dat de pleegouders de zeggenschap over het pleegkind krijgen, de zogeheten pleegoudervoogdij. Pleegouders kunnen dan belangrijke beslissingen over het pleegkind zelf nemen, zoals beslissingen over medische behandeling, schoolkeuze, etc.

Bij pleegoudervoogdij komen pedagogisch en juridisch gezag weer in één hand, net als bij andere, niet-voogdijkinderen.

ouderavonden en we gaan samen naar belangrijke sportwedstrijden. De kinderen zwemmen allebei op hoog niveau. Verjaardagen vieren we altijd met zijn allen. De vraag of zij en haar man voogd voor mijn kinderen mochten worden, vond ik niet moeilijk te beantwoorden. Ik heb ja gezegd. Mijn zus woont drie straten verder, de kinderen komen hier vaak. Dat zal niet veranderen. Dat ze bij haar wonen, is gewoon geworden. Ook voor de kinderen zelf.”

Wat biedt pleegoudervoogdij het pleegkind?

Zekerheid en duidelijkheid met betrekking tot de plaatsing en, mede als gevolg hiervan, een gunstige invloed op de hechting binnen het pleeggezin.

Randvoorwaarden voogdijoverdracht aan pleegouders

Voordat pleegoudervoogdij aan de orde is, moet een aantal zorgvuldige afwegingen worden gemaakt. Het (belang van) het pleegkind staat hierbij centraal. De rechten van het pleegkind moeten gewaarborgd zijn, waaronder het recht op continuïteit in de verzorging en opvoeding en het recht op identiteit en afstamming.

Dit houdt in dat:

1. Het pleegkind weet wie zijn ouders zijn en wat de achtergrond van de plaatsing is.
2. Indien de ouders op actieve wijze invulling geven aan hun ouderschap, de omgang tussen het pleegkind en de ouders ook na voogdijoverdracht gewaarborgd blijft.
3. Pleegouders het belang onderschrijven van het bespreken van de achtergrond van het pleegkind en uit eigen beweging bereid zijn hier een actieve invulling aan te geven.
4. De pleegouders bereid zijn om afspraken met de ouders/familie te maken over de omgang en het geven van informatie over het pleegkind.

Nora (35), pleegzorgbegeleider: “Mijn advies is: bij twijfel (nog) niet doen”

“Als pleegoudervoogdij aan de orde is, maak ik bij voorkeur samen met de jeugdbeschermer van de gecertificeerde instelling een afspraak met de pleegouders om alles door te praten. In dat gesprek staan we uitgebreid stil bij alle voor- en nadelen. Mijn advies is altijd: bij twijfel (nog) niet doen. Laatst had ik samen met de jeugdbeschermer een gesprek met pleegouders die de voogdij over hun kleindochter op zich wilden nemen. Het leek hen goed voor

Wat houdt de voogdij in?

Als een ouder het gezag heeft, is hij of zij (of zijn ze allebei) wettelijke vertegenwoordiger(s) van het kind: de zeggenschap ligt bij de ouder(s). Als iemand anders of een instelling het gezag over het kind uitoefent, dan spreken we van voogdij. De term voogdij is dus gereserveerd voor derden die niet de ouders van het kind zijn en die het gezag uitoefenen. In beide gevallen gaat het inhoudelijk om hetzelfde: om de zeggenschap (wettelijke vertegenwoordiging) van het kind.

Als ouders niet meer zelf voor hun kind kunnen zorgen en de verwachting is dat dit in de toekomst ook niet meer gaat gebeuren, kan een kind onder voogdij worden geplaatst. Voogdij is het gevolg van een beslissing van de rechter, in die gevallen waarin een minderjarige niet onder ouderlijk gezag staat of waarin de voogdij voor een minderjarige niet is geregeld.

De voogdij is definitief als beide ouders zijn overleden. Als zij er niet meer zijn, kan het ouderlijk gezag nooit meer worden uitgeoefend en kan er alleen nog sprake zijn van voogdij. De voogdij duurt dan tot de meerderjarigheid van het kind, dus tot het achttiende jaar. In alle andere gevallen is de voogdij formeel niet definitief. Een ouder kan bijvoorbeeld na een gezagsbeëindigende maatregel om herstel van het gezag vragen. De wet stelt hieraan echter strenge eisen, die door de rechter worden getoetst, waardoor herstel van het ouderlijk gezag in de praktijk nauwelijks voorkomt.

haar en ze wilden haar zekerheid en duidelijkheid geven. We spraken ook over de moeder van het meisje die al maanden spoorloos is. Dat vonden de pleegouders een onzekere factor. Wat zou de moeder ervan vinden als ze weer opdrukt en contact zoekt? Hoe zouden die contacten gaan verlopen? Die vragen waren niet te beantwoorden. Dat gaf de doorslag om voorlopig nog niet voor pleegoudervoogdij te kiezen.”

Zijn er nadelen aan pleegoudervoogdij?

Wanneer het contact met de ouders niet goed loopt, is de jeugdbeschermer van de gecertificeerde instelling niet meer beschikbaar als bemiddelaar. Als het pleegkind extra hulp nodig heeft, moeten de pleegouders dit zelf regelen.

Welke rechten en plichten krijgt u door voogd te worden?

Het besluit om wel of niet voogd te worden over een pleegkind is een besluit dat zorgvuldig moet worden genomen. De bijkomende rechten en plichten spelen hierbij een belangrijke rol.

Daarom hier een overzicht in willekeurige volgorde:

- De pleegoudervoogd³ kan zelf beslissingen nemen over het pleegkind, zoals schoolkeuze of medische behandeling. Wat betreft de medische behandeling geldt dat in de Wet geneeskundige behandelovereenkomst bepaalde leeftijdsgrenzen worden gehanteerd. Tot 12 jaar beslist de wettelijk vertegenwoordiger, van 12 tot en met 15 jaar is een gezamenlijke instemming vereist en vanaf 16 jaar is uitsluitend de instemming van de minderjarige nodig voor een medische behandeling.
- Wanneer de rol van de gecertificeerde instelling als voogd wegvalt, heeft de pleegoudervoogd de plicht om het contact tussen de ouders en het kind vorm te geven. Hoewel als inhoudelijke voorwaarde voor pleegoudervoogdij wordt gesteld dat het contact tussen ouders en kind zonder bemiddeling wordt geregeld, kán de communicatie tussen de ouders en de pleegoudervoogd op enig moment verstoord raken, wat van invloed kan zijn op het contact tussen de ouders en het kind. Die verstoring kan te maken hebben met het feit dat ouders voogdij door pleegouders soms opvatten als een ontkenning van hun ouderschap. Het ligt doorgaans minder gevoelig als de voogdij bij een gecertificeerde instelling ligt en de gecertificeerde instelling als professionele, onafhankelijke instantie de oudercontacten kan bewaken en begeleiden.

³ Waar pleegoudervoogd staat, kan ook pleegoudervoogden worden gelezen.

Suzan (52): “Wij lopen tegen hoge kosten aan”

“Mijn man en ik hebben vijf pleegkinderen. Voor drie van hen zijn wij de voogd, voor de andere twee ligt de voogdij bij de gecertificeerde instelling. Wij lopen tegen een aantal financiële problemen aan. Deze zijn nog niet opgelost, ondanks de bijzondere kostenregeling voor pleegoudervoogdij. Onze oudste pleegdochter (17 jaar) zit op de modevak-school. Ze doet het goed en daar zijn we heel blij om. Toen ze vertelde dat ze deze opleiding wilde doen, schrokken we in eerste instantie

- De pleegouder is als voogd verantwoordelijk voor het regelen van extra of gespecialiseerde zorg tot het achttiende levensjaar van het pleegkind. Als een pleegoudervoogd te maken krijgt met opgroei- en opvoedingsproblemen, kan hij daarvoor zelf hulp vragen bij de gemeente. Als het pleegkind niet meer bij de pleegoudervoogd kan blijven wonen en bijvoorbeeld in een instelling moet worden geplaatst, moet de pleegouder als voogd hiervoor een beschikking aanvragen. Bij uithuisplaatsing, bijvoorbeeld in een GGZ-instelling, kunnen er bij gezamenlijke voogdij financiële risico's voor de pleegoudervoogden ontstaan. Bij een dergelijke uithuisplaatsing kan het pleegcontract worden beëindigd. Als dat het geval is, worden de pleegoudervoogden onderhoudsplichtig (zie ook pagina 12).

wel. De opleiding is nogal prijzig door de materialen die je moet aanschaffen, de verplichte laptop en de reiskosten. We zijn echter zo blij dat ze eindelijk iets gevonden heeft waar ze gelukkig van wordt en waar ze voor wil gaan! We kunnen niet alle opleidingskosten uit de pleegvergoeding betalen. Gelukkig is er sinds 2014 een bijzondere-kostenregeling voor pleegoudervoogden. Daaruit krijgen we nu de reiskosten vergoed. Dat scheelt alweer.”

Wat zijn de belangrijkste financiële consequenties?

Pleegoudervoogden zijn niet onderhoudsplichtig en houden het recht op een pleegvergoeding en begeleiding. Zij moeten zelf een aanvullende zorgverzekering regelen. Bijzondere kosten kunnen worden vergoed.

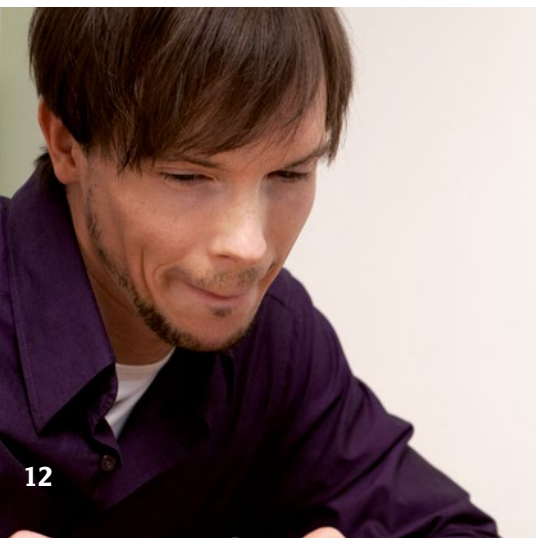
- De pleegzorgorganisatie sluit een pleegcontract pleegoudervoogdij af met een pleegoudervoogd. Een pleegoudervoogd houdt daarmee recht op een pleegvergoeding en eventuele toeslagen conform §5 van de Regeling Jeugdwet. In het pleegcontract worden de afspraken over de begeleiding vastgelegd. Voor de pleegoudervoogd geldt dat hij of zij verplicht is om begeleiding te aanvaarden. De begeleiding is wettelijk beperkt tot één gesprek per jaar, tenzij de pleegoudervoogd om meer begeleiding vraagt.

Over de intensiteit of de wijze van begeleiding kunnen onderling afspraken worden gemaakt. Vanaf 1 juli 2013 houden ook pleegouders die gezamenlijk de voogdij verkrijgen over hun pleegkind, recht op een pleegvergoeding en eventuele toeslagen. Deze regeling geldt niet voor pleegouders die vóór 1 juli 2013 de gezamenlijke voogdij over hun pleegkind hebben gekregen.

- Een pleegoudervoogd is wettelijk niet onderhoudsplichtig voor het pleegkind. De onderhoudsplicht blijft bij de juridische ouders, ook als de pleegouders voogd van het pleegkind zijn. Hetzelfde geldt voor pleegoudervoogden die na 1 juli 2013 de gezamenlijke voogdij hebben verkregen.

Wanneer het pleegcontract voortijdig wordt verbroken (voor de 18e verjaardag van het pleegkind), ontstaat een nieuwe situatie. De pleegoudervoogden, die samen de voogdij hebben, worden dan wel wettelijk onderhoudsplichtig. Bij éénhoofdige voogdij geldt dat niet. Het is dus zaak hierover goed na te denken voor het aanvragen van medevoogdij.

Frank (42), jeugdbeschermer: “Cruciaal is de plek van de ouders”

“De ouders van Daan zijn verstandelijk beperkt. Zij konden de zorg vanaf het begin niet aan. Kort na zijn geboorte is Daan in een pleeggezin geplaatst. Na een moeizame start werd het op een gegeven moment mogelijk dat de ouders hun zontje bij de pleegouders thuis konden bezoeken. Toen Daan drie jaar was, is een start gemaakt met de overdracht van de voogdij naar de pleegouders. Wat ik bij pleegoudervoogdij cruciaal vind, is de overtuiging dat de pleegouders de ouders een plek

- De pleegoudervoogd kan een beroep doen op de bijzondere kostenregeling en toeslagen conform §5 van de Regeling Jeugdwet.
- De pleegoudervoogd wordt als wettelijk vertegenwoordiger van het pleegkind zelf verantwoordelijk voor het afsluiten van verzekeringen voor ziektekosten, aansprakelijkheid en begrafenissen.
- De pleegoudervoogd is ervoor verantwoordelijk dat het pleegkind is ingeschreven bij een zorgverzekeraar.
De basisverzekering is voor minderjarigen kosteloos.
- Een pleegoudervoogd zal desgewenst aanvullende verzekeringen moeten afsluiten voor ziektekosten en tandheelkundige zorg, die het basispakket voor kinderen overstijgen.
- In de meeste gevallen geldt voor jeugd onder 18 jaar geen eigen bijdrage in de ziektekosten, maar waar dat wel het geval is, is de pleegoudervoogd verantwoordelijk voor de betaling.
- De normale kosten voor verzorging en opvoeding kunnen worden betaald uit de pleegvergoeding die de pleegouders blijven ontvangen na de voogdij-overdracht, maar als er noodzakelijke kosten zijn die niet uit de pleegvergoeding of uit de bijzondere kostenregeling betaald kunnen worden, blijven de ouders de eerst aangewezenen die deze kosten moeten voldoen. In de praktijk zijn ouders vaak niet in staat deze kosten te betalen en komt de betaling van deze kosten toch op de pleegouders neer.

geven in het leven van het kind. Alleen dan kan het zo normaal mogelijk opgroeien. Bij Daan gaat dat goed. De pleegmoeder is echt geweldig. Zo heeft ze het eerste schoentje van Daan twee keer verzilverd: voor de ouders en voor zichzelf. Alle foto's worden dubbel afgedrukt. Ze informeert de ouders over alle belangrijke gebeurtenissen in Daan's leven. Ze geeft hen ook de ruimte contact te hebben met hun zoon waar en wanneer dat mogelijk is."

Eenhoofdige of gezamenlijke voogdij?

Pleegouders kiezen voor gezamenlijke voogdij in verband met de consequenties van het onverhoopt wegvallen van de partner. Als dat gebeurt, verandert er bij gezamenlijke voogdij niets voor het pleegkind. Bij het wegvallen van de eenhoofdige voogd wel.

- De pleegouder ontvangt ook na voogdijoverdracht een pleegvergoeding. Om die reden komt de pleegoudervoogd niet in aanmerking voor kinderbijslag. Ditzelfde geldt ook voor het kindgebonden budget. Vervalt om welke reden dan ook de pleegvergoeding, dan kan wel kinderbijslag en kindgebonden budget worden aangevraagd.
- Een pleegkind kan standaard tot 21 jaar in het pleeggezin blijven wonen, tenzij het pleegkind heeft aangegeven geen gebruik meer te willen maken van pleegzorg. Het pleegcontract, de begeleiding en de pleegvergoeding lopen ook bij pleegoudervoogdij door tot 21 jaar.
- Een eventuele wezenuitkering of een andere uitkering die het pleegkind ontvangt, wordt niet verrekend met de pleegvergoeding, noch hoeft de jeugdige hierover een eigen bijdrage af te dragen. Ook als het pleegkind inkomen uit arbeid of studiefinanciering heeft, is hij geen eigen bijdrage verschuldigd aan de pleegzorgorganisatie.
- Tegemoetkoming scholieren en studiefinanciering
De tegemoetkoming scholieren is voor jongeren vanaf 18 jaar die nog op het voortgezet onderwijs zitten. Bij pleegoudervoogdij geldt voor het pleegkind de thuiswonende toelage. Studiefinanciering is voor jongeren die naar MBO, HBO of universiteit gaan. Een pleegkind op het MBO is voor de studiefinanciering altijd uitwonend. Bij HBO en universiteit is er geen basisbeurs meer en er is dan ook geen verschil meer in thuis- of uitwonende studenten.

Stef (40): “Ik heb de zorg voor mijn neefje overgenomen van mijn moeder”

“Toen mijn moeder ernstig ziek werd, heb ik de zorg voor mijn neefje Alexander (8 jaar) van haar overgenomen. Mijn moeder vond het belangrijk dat alles goed geregeld zou worden voor haar kleinkind. Ze wilde bovendien graag dat hij binnen de familie zou blijven. Ze heeft mij toen gevraagd of ik pleegouder én pleegoudervoogd van Alexander wilde worden. Daar heb ik ja op gezegd. Ik vond het een logische keuze. Mijn broer, de vader van Alexander staat er helemaal achter. We hebben alles met

- De pleegoudervoogd is de wettelijk vertegenwoordiger van het pleegkind. Als de pleegoudervoogd een rechtshandeling verricht uit naam van het pleegkind (bijvoorbeeld een contract sluit), is het kind daaraan gebonden. Wel moet er aan twee voorwaarden zijn voldaan:
  - de voogd moet binnen de grenzen van de wet blijven;
  - de voogd moet in naam van het pleegkind gehandeld hebben.
- Heeft de pleegoudervoogd zijn bevoegdheden overschreden, dan is het kind in beginsel niet ten opzichte van de derde gebonden en is de voogd mogelijk schadeplichtig.
- Pleegoudervoogdij levert een pleegkind geen erfrechtelijke aanspraken op. Hier gelden dezelfde regels als bij een pleegkind dat niet onder voogdij van een pleegouder staat. Indien er geen testament is gemaakt, erft een pleegkind alleen van zijn ouder(s). Van een pleegoudervoogd kan alleen worden geërfd als deze het betreffende pleegkind uitdrukkelijk in een testament iets heeft nagelaten.
- De wet geeft een uitgebreide regeling voor het beheer van de financiën van een pleegkind door de pleegoudervoogd. De rechtbank, sectie kanton, heeft een controlerende taak op dit gebied en de pleegoudervoogd moet op verschillende momenten verantwoording afleggen of toestemming vragen aan de kantonrechter. Bij de start van de voogdij wordt er een inventarisatie gemaakt van het vermogen van de minderjarige. Bij een laag vermogen kan er volstaan worden met een boedelverklaring. Is er meer vermogen dan moet er een boedelbeschrijving gemaakt worden.

de gecertificeerde instelling en de pleegzorgorganisatie uitgebreid besproken en het allemaal kunnen regelen. Mijn broer is veel in het buitenland. Als hij in Nederland is – dat is niet vaak – is hij er echt voor zijn zoon. Hij gaat bij zijn voetbalwedstrijden kijken en onderneemt dingen met hem.”

Krijgt het kind de achternaam van de pleegoudervoogd?

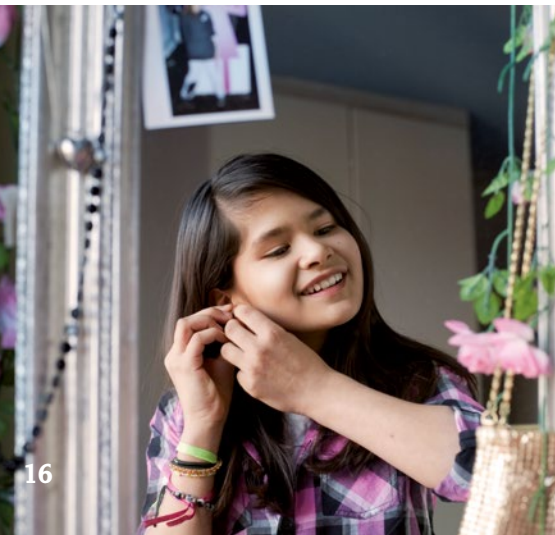
Nee, het aanvragen van de achternaam van de pleegoudervoogd is een aparte procedure. Naamswijziging kan gelijktijdig met het verzoek tot voogdijoverdracht worden aangevraagd.

Het spaargeld van het pleegkind mag niet gebruikt worden voor de kosten van verzorging en opvoeding. Daartoe ontvangt de pleegoudervoogd een pleegvergoeding. De inkomsten van het pleegkind tijdens de voogdij kunnen wel gebruikt worden voor de kosten van verzorging en opvoeding.

Tussen de pleegoudervoogd en het pleegkind geldt dat de pleegoudervoogd het bewind over het vermogen van het pleegkind goed moet voeren en dat hij jegens het pleegkind aansprakelijk is voor eventuele schade die het gevolg is van slecht bewind.

De pleegoudervoogd moet een eindrekening en verantwoording afleggen, hetzij aan het pleegkind zodra dat meerderjarig is geworden, hetzij aan diens erfgenamen als het pleegkind eerder overlijdt, hetzij aan een opvolgende voogd. Het betreft dan de hele periode waarin de pleegoudervoogd het beheer over het vermogen heeft gehad. De rekening en verantwoording wordt afgelegd ten overstaan van de kantonrechter. Mochten daarbij geschillen rijzen, dan beslist de kantonrechter daarover.

Rachel (12): “Ik was bang dat ik mijn moeder nooit meer zou zien”

“Ik wilde eerst niet dat mijn pleegmoeder mijn voogd werd. Ik was bang dat ik mijn moeder dan nooit meer zou zien. Mijn moeder was namelijk boos op mijn pleegmoeder. Mijn voogd van jeugdzorg regelde het contact met mijn moeder altijd. Dat ging goed en dat wilde ik niet kwijt. Toen kwam er een gesprek met mijn voogd, mijn pleegmoeder en mijn moeder. Mijn moeder heeft toen veel verteld over haar leven. Dingen die ik niet wist. Ook dat ze ver-

slaafd was en drugs belangrijker vond dan mij. Dat wist ik al via mijn voogd, maar nu hoorde ik het echt van mijn moeder zelf. Toen wilde ik wel dat mijn pleegmoeder mijn voogd werd. Ik woon al mijn hele leven bij haar en ik hoor hier. Ik weet ook dat mijn pleegmoeder het belangrijk vindt dat ik mijn moeder kan zien. Dus dat zal niet veranderen. Het is nu bijna allemaal geregeld. Dat vind ik fijn, want ik ga dit jaar naar de middelbare school.”

Wat is de rol van van instanties bij pleegoudervoogdij?

De beschikking van de gemeente voor het verblijf van het pleegkind bij diens pleegouders blijft geldig na overdracht van de voogdij aan de pleegouders. Ook het recht op begeleiding vanuit de pleegzorgorganisatie blijft. De begeleiding is wettelijk vastgesteld op minimaal één gesprek per jaar. Over de frequentie, intensiteit en de wijze van begeleiding kunnen onderling afspraken worden gemaakt.

Hulpverlening en uithuisplaatsing pleegkind bij pleegoudervoogdij

Bij pleegoudervoogdij stopt de betrokkenheid van de jeugdbeschermer van de gecertificeerde instelling. De beschikking van de gemeente voor het verblijf van het pleegkind bij diens pleegouders blijft geldig. De gemeente zal de termijn van de beschikking vaststellen in overleg met de pleegouders en de pleegzorgorganisatie. Volgens de wettelijke regelingen blijven pleegouders begeleiding ontvangen van de pleegzorgorganisatie gedurende de hele plaatsing. De begeleiding omvat minimaal eenmaal per jaar een huisbezoek en een gesprek met het pleegkind. Omdat het beleid erop gericht is om pleegouders ook de voogdij te geven als (nog) niet alle problemen met het pleegkind zijn opgelost, kan de intensiteit van de begeleiding vanuit de pleegzorgorganisatie afgestemd worden op de hulpbehoefte van het kind en de pleegouders. Indien de problemen zodanig van aard zijn dat er extra gespecialiseerde zorg nodig is, zal de gemeente hiervoor een beschikking moeten afgeven. Als de situatie zodanig wordt dat het pleegkind alleen maar geholpen kan worden door een plaatsing buiten het pleeggezin, is hiervoor ook een beschikking van de gemeente nodig. Bij een uithuisplaatsing van een pleegkind zal de gemeente moeten afwegen of de aanspraak op pleegzorg moet worden voortgezet. Bij een tijdelijke afwezigheid, bijvoorbeeld in het geval van een ziekenhuisopname of verblijf in een instelling, kan sprake zijn van voortzetting van de aanspraak op pleegzorg als het pleegkind toch nog verzorging door de pleegouder nodig heeft, bijvoorbeeld door frequent bezoek.

Yvonne (50): “Onze pleegzoon moest bij ons weg”

“In de puberteit ging het niet goed met onze pleegzoon. Hij hield zich thuis niet aan de regels en was veel weg. Op een gegeven moment kwam hij met de politie in aanraking. Dat liep zo uit de hand dat het uiteindelijk niet lukte om hem in ons gezin te houden. Hij werd in een behandelgroep geplaatst. Ik ben zijn voogd en zou verwachten dat ik dan de eerste ben met wie de groepsleiding contact

opneemt als dat nodig is. Ik was echter pas de derde in de rij. Vóór mij hadden ze al gesproken met zijn ouders, met wie hij een goed contact heeft. Dat heeft me enorm verbaasd. Het gezag ligt immers bij mij en ik ben verantwoordelijk voor beslissingen die moeten worden genomen. Ook kwamen er rekeningen voor behandelingen die hij heeft gehad. Wat moest ik daarmee? Ik ben immers niet onderhoudsplichtig. Deze problemen zijn nog niet opgelost.”

Er kan dan door de pleegzorgorganisatie worden besloten de pleegouders een vergoeding voor de werkelijk gemaakte kosten toe te kennen. Deze kosten zullen nooit hoger zijn dan het basisbedrag pleegvergoeding. Als de gemeente bepaalt dat de aanspraak op pleegzorg vervalt, wordt daarmee ook het pleegcontract met de pleegzorgorganisatie beëindigd en vervalt ook het recht op de pleegvergoeding. Pleegouders ontvangen dan geen pleegvergoeding en begeleiding meer van de pleegzorgorganisatie. Zij kunnen daarna als wettelijk vertegenwoordiger van het pleegkind een beroep doen op kinderbijslag en andere algemene voorzieningen als kindgebonden budget en dergelijke.

Hans (39), pleegzorgbegeleider: “Pleegoudervoogdij regelen is een heel traject”

“Aan het regelen van pleegoudervoogdij gaat een heel traject vooraf. Als de pleegouders na een uitgebreide voorlichting hebben ingestemd, volgt het ‘papierwerk’ van de gecertificeerde instelling. Er gaat zeker een aantal maanden overheen voordat alles rond is. Die zorgvuldigheid is nodig en belangrijk.”

Wat betekent pleegoudervoogdij voor de ouders?

De ouders blijven juridische ouders. Dat betekent dat zij in principe recht hebben op omgang met en informatie over hun kind. De pleegoudervoogd is verplicht hieraan invulling te geven. Het uitgangspunt is dat de pleegoudervoogd de ouder(s) betreft bij belangrijke keuzes en ontwikkelingen in het leven van het kind.

Jeugdbescherming bij pleegoudervoogdij

Net zoals het voorkomt dat een kind dat bij de eigen ouders woont door de kinderrechter onder toezicht gesteld kan worden van een gecertificeerde instelling, is dat ook mogelijk bij voogdij door een natuurlijk persoon. De aangestelde jeugdbeschermer maakt een plan van aanpak en organiseert de hulpverlening. De inspanningen zullen er op de eerste plaats op gericht zijn om de band van het pleegkind met zijn pleegoudervoogd te versterken en te behouden, ook als het pleegkind uithuisgeplaatst zal moeten worden en het beter is als het pleegkind niet meer terugkeert naar de pleegoudervoogd. Zolang de pleegoudervoogd de voogdij heeft over een pleegkind, blijft de pleegoudervoogd verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van het pleegkind, ook als er een ondertoezichtstelling is. Dit betekent dat de toestemming van de pleegoudervoogd nodig is voor onder andere een medische behandeling, de schoolkeuze en het bepalen van de verblijfplaats van de minderjarige.

Kees (61): “Wij willen onze kleinzoon zekerheid geven”

“Wij zorgen al jaren voor Damian. Hij is nu dertien. Wij willen hem zekerheid geven over zijn verblijf bij ons. Ik vind het een grote verantwoordelijkheid om alles zelf voor hem te regelen. Toen Damian klein was, was er veel onrust rondom hem. Zijn ouders hadden veel ruzie, er speelde een alcoholverslaving en er was continu strijd over de zorg voor Damian. Nu is het rustig. Zowel onze dochter als de vader van Damian hebben er vrede mee dat hij bij ons opgroeit. Daarom durven we het nu

Hoe kunt u als pleegouder(s) de voogdij verkrijgen?

Vooropgesteld: het bespreekbaar maken van gezagsoverdracht met ouders en pleegouders vergt een zeer zorgvuldige voorbereiding en afweging. Daarbij staan de rechten van het pleegkind centraal voor alle betrokkenen. Als eerste stap wordt bekeken of aan alle voorwaarden voor gezagsoverdracht wordt voldaan. De gecertificeerde instelling, de pleegzorgorganisatie en de pleegouder(s) hebben gezamenlijk overleg om alle voorwaarden door te nemen. Het is belangrijk om de pleegouder(s) vanaf het begin te betrekken in dit proces.

Wanneer de gecertificeerde instelling, de pleegzorgorganisatie en de pleegouder(s) overeenstemming hebben over de positieve mogelijkheden voor gezagsoverdracht aan pleegouders, wordt een gezamenlijk overleg georganiseerd waaraan in ieder geval deelnemen: de jeugdbeschermer, de pleegzorgorganisatie, ouder(s), pleegouder(s), pleegkind (voor zover dit gezien leeftijd en ontwikkeling mogelijk is) en andere relevante betrokkenen. In dit gezamenlijk overleg worden de consequenties voor de direct betrokkenen doorgenomen.

De voogdij kan langs een aantal routes bij pleegouders worden belegd. Uitgangspunt van deze brochure is dat de overdracht van voogdij het resultaat is van goed overleg en overeenstemming tussen alle hiervoor genoemde betrokkenen. Vanuit dat perspectief is de volgende route om de voogdij bij pleegouders te beleggen, de meest

logische en het gemakkelijkst: de gecertificeerde instelling laat zich door de rechter van de voogdij ontslaan ten gunste van de pleegouders, die daarvoor een bereidverklaring hebben getekend.

aan. Mijn vrouw en ik voelen ons zeker genoeg om oplossingen te regelen als er problemen zouden ontstaan. Wat de doorslag heeft gegeven om het te doen? Toen Damian, kort na zijn twaalfde verjaardag, zelf zei dat hij altijd bij ons wilde blijven! Onze dochter staat achter de beslissing. Ze is er nog steeds verdrietig over dat ze Damian niet zelf kan opvoeden, maar ze weet dat hij het goed heeft bij ons en dat ze hem kan blijven zien. Ook Damian's vader steunt het besluit."

Wat als er opgroei- en opvoedingsproblemen ontstaan?

De pleegoudervoogd is verantwoordelijk voor het regelen van extra of gespecialiseerde hulp. Bij een uithuisplaatsing bestaat het risico op een vacuüm in de financiële verantwoordelijkheid.

De gecertificeerde instelling dient een verzoek tot ontslag in waarbij de bereidverklaring van de pleegouders wordt meegezonden. Deze route kan ook gevolgd worden wanneer een natuurlijk persoon (bijvoorbeeld de tante of de oma) de voogdij heeft. Dan dient deze persoon het verzoek in. De rechter beslist of het verzoek wordt toegewezen.

Er zijn nog andere routes waarlangs voogdij kan worden verkregen, zoals:

1. De route waarbij pleegouders zelf de rechter verzoeken om hen als pleegoudervoogd te benoemen, in het geval de huidige voogd zichzelf niet wil laten ontslaan.
2. De route waarbij de pleegouders de rechter verzoeken de huidige voogd te ontzetten van de voogdij.
3. Tot slot kunnen pleegouders de rechter verzoeken om in het kader van hun blokkaderecht de ouders te ontheffen uit het gezag.

Deze drie routes zijn echter aan strengere eisen gebonden. Bovendien hebben de pleegouders een advocaat nodig. Hieraan zijn kosten verbonden.

Rosanne (28): “Ik wilde zelf graag voogd worden van mijn kind”

“Ik wilde zelf graag voogd worden van mijn kind. Ik was zo bang dat ik hem anders zou verliezen. Wesley is in het ziekenhuis geboren. Hij was te vroeg en moest in de couveuse. Toen hij daaruit kwam, kreeg ik te horen dat ik hem niet mee naar huis mocht nemen. Hij ging naar een pleeggezin. Ik was heel boos en verdrietig. Dat heeft jaren geduurd. Nu zie ik wel dat het beter is zo. Met Marian, de pleegmoeder van Wesley, klikte het vanaf het begin. Ze is aardig

Verzoek gezamenlijke voogdij

Per 1 juli 2013 is het mogelijk om gezamenlijk de pleegoudervoogdij te verkrijgen zonder dat daarmee een onderhoudsverplichting ontstaat. Dit betekent concreet dat pleegouders gezamenlijk de voogdij op zich kunnen nemen over het pleegkind en de pleegvergoeding kunnen behouden.

Hoe gaat een verzoek van eenhoofdige voogdij naar gezamenlijke voogdij in zijn werk? De beide pleegouders (dus zowel de pleegoudervoogd als de andere pleegouder) dienen een verzoek in tot gezamenlijke voogdij over het pleegkind. Dat wil zeggen een gezamenlijk verzoek tot gezamenlijke voogdij, waarbij uitdrukkelijk wordt aangegeven dat de pleegouder bereid is de voogdij op zich te nemen samen met de pleegoudervoogd. Bijstand van een advocaat is verplicht, dit betekent dat het verzoek door een advocaat moet worden ingediend. Hier zijn kosten aan verbonden.

Indien de belanghebbende(n), hierbij moet met name aan de ouder(s) worden gedacht, kunnen instemmen met het gezamenlijke verzoek kan aan de rechtbank verzocht worden om de zaak 'zonder zitting af te doen'. Dat wil zeggen dat de rechter de zaak op de stukken af doet en er dus geen zitting plaatsvindt. Er mag vanuit worden gegaan dat het verzoek dan ook zal worden toegewezen.

en doet haar best om mij te betrekken bij de opvoeding. Toen kwam de vraag of zij Wesley's voogd kon worden. Dat begreep ik niet. Het was toch allemaal goed geregeld? We hebben er veel over gepraat en toen snapte ik het. Marian is nu Wesley's voogd. Ik ben ik er blij mee! Laatst gingen we winkelen, Wesley had nieuwe schoenen nodig. Vroeger zou de jeugdbeschermer ook mee gegaan zijn. Nu gaan Marian en ik samen."

Betekent gezamenlijke pleegoudervoogdij ook onderhoudsplicht?

Nee, sinds 1 juli 2013 niet meer. Het is echter een wettelijk vereiste dat er bij gezamenlijke pleegoudervoogdij een pleegcontract is. Geen pleegcontract (meer)? Dan is er wel onderhoudsplicht!

Adoptie van een pleegkind

Adoptie van een pleegkind is in Nederland zelden aan de orde, maar de wet sluit dit niet uit. De voorwaarden waaraan pleegouders die een pleegkind willen adopteren moeten voldoen, zijn dezelfde als voor andere personen die een kind willen adopteren.

De pleegouder mag niet de grootouder zijn van een kind. Er moet minimaal een leeftijdsverschil van 18 jaar bestaan tussen het kind en de persoon die het verzoek tot adoptie bij de rechtbank indient. Er wordt gestreefd naar een maximaal leeftijdsverschil van 40 jaar. Tevens moet de pleegouder het pleegkind gedurende een jaar verzorgd en opgevoed hebben. Het pleegkind dat geadopteerd wordt, moet op de dag van het indienen van het verzoek tot adoptie minderjarig zijn. Wanneer het kind ouder is dan 12, moet blijken dat hij of zij geen bezwaren heeft tegen het verzoek. Ook moet duidelijk zijn dat het kind niets meer van zijn/haar ouders kan verwachten. Ten aanzien van de ouder(s) van het pleegkind geldt ook een aantal voorwaarden. Zo dienen de ouders niet langer het gezag over het kind te hebben. Er moet blijken dat de ouders geen bezwaren hebben tegen het verzoek tot adoptie. Wanneer deze bezwaren er wel zijn, kan daar alleen door de rechter alsnog aan voorbij worden gegaan indien gebleken is dat het kind en de ouder niet of nauwelijks in gezinsverband hebben geleefd of dat het contact tussen de ouder en kind schadelijk is voor het kind. Voor pleegouderadoptie moet u een verzoek bij de rechtbank indienen. Meer informatie staat op de website van de rijksoverheid.

Christiaan (13): “Ik word gek van al die hulpverleners”

“Ik heb al veel verschillende voogden gehad. Dat vond ik vervelend, want ik moest elke keer weer opnieuw wennen. Ik stap niet zo makkelijk op mensen af. Het duurde ook lang voordat ik in mijn pleeggezin gewend was. Die jeugdbeschermers van de gecertificeerde instelling weten veel, maar ik vraag toch liever dingen aan mijn pleegouders. Nu willen zij mijn voogd worden. Ik vind het prima! Dat scheelt weer een hulpverlener. Ik word gek van al die mensen die steeds willen weten hoe het met je

Een paar verschillen tussen pleegoudervoogdij en adoptie op een rij:

- In juridische zin is adoptie de breuk van de familieband tussen ouders en hun kind en tegelijk de vaststelling van een nieuwe, wettelijk geldende familieband tussen adoptieouders en dit kind, met alle rechten en plichten die daarbij horen.
- Pleegouders voeden een kind niet alleen op. Een pleegzorgbegeleider ondersteunt hen hierin. Adoptieouders zijn zelf volledig verantwoordelijk voor de opvoeding.
- De meeste pleegkinderen houden contact met hun ouders, ook al wonen ze bij pleegoudervoogden. Bij adoptie heeft het kind meestal geen contact met de ouders.
- Pleegoudervoogden houden recht op een pleegvergoeding. De pleegoudervoogd is niet onderhoudsplichtig. Bij adoptie komt de onderhoudsplicht bij de adoptieouders te liggen. Adoptieouders hebben recht op kinderbijslag.

gaat. Ik heb een gedragsstoornis waarvoor ik naar een hulpverlener moet, op school heb ik extra begeleiding, ik heb een pleegzorgbegeleider, een jeugdbeschermer en zo kan ik nog wel even doorgaan. Als mijn pleegouders mijn voogd zijn, kunnen zij alle beslissingen voor mij nemen. Dat lijkt mij fijn. Er is alleen nog één probleempje. Mijn eigen vader ziet het niet zitten. Ik weet niet precies waarom, maar als hij het niet wil, wil ik het ook niet. Ze zijn nog in gesprek daarover. Ik wacht het af.”

Hoe ziet pleegzorgbegeleiding er uit na voogdijoverdracht?

De begeleiding door de pleegzorgorganisatie blijft, maar is beperkt tot eenmaal per jaar een huisbezoek en een gesprek met het pleegkind. Meer begeleiding is wel mogelijk.

Beëindiging van pleegoudervoogdij

De pleegoudervoogdij eindigt:

- Als het pleegkind meerderjarig wordt. (Het pleegcontract kan doorlopen tot 21 jaar, tenzij het pleegkind aangeeft hier geen gebruik van te willen maken.)
- Als het pleegkind overlijdt.
- Bij het overlijden van de pleegoudervoogd. Zijn er twee voogden, dan behoudt de andere de voogdij.
- Indien de pleegoudervoogd onbevoegd is geworden tot het gezag, bijvoorbeeld door ondercuratelestelling. De rechter wijst dan (eventueel op voordracht) een nieuwe voogd aan.
- Door een uitspraak van de rechter tot herstel van het gezag op verzoek van de ouder(s) zonder gezag.
- Op verzoek van de pleegoudervoogd. Een voogd kan de rechter verzoeken om hem te ontslaan uit de voogdij. Deze mogelijkheid bestaat alleen indien aan minimaal één van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
  - Een lichamelijk of geestelijk gebrek van de pleegoudervoogd dat uitoefening van de voogdij onmogelijk maakt. Zijn er twee voogden, dan geldt deze grond alleen indien beide voogden om ontslag vragen.
  - De voogd de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.
  - Een andere bevoegde persoon zich schriftelijk bereid heeft verklaard de voogdij over te nemen en de rechtbank de overdracht in het belang van het kind vindt.

Karel (53): “We willen geen verschil in benadering tussen onze pleegkinderen”

“Aan de ene kant willen wij geen verschil in benadering tussen onze pleegkinderen. Wat doet het met de kinderen als we voor de een wel pleegoudervoogdij aanvragen en voor de ander niet? Aan de andere kant is niet elk kind en elke situatie hetzelfde. Hoe we met ze omgaan, ligt vooral aan onszelf. We hebben naar drie dingen gekeken: financiële haalbaarheid, het contact met de eigen ouders en familie en de mate van rust in de hele situatie rondom elk kind. We hebben nu voor drie van de vier kin-

Meer informatie en contact

In deze brochure komen de uiteenlopende aspecten aan de orde die samenhangen met pleegoudervoogdij. Variërend van (opvoedings)verantwoordelijkheid tot juridische en financiële consequenties. Met deze informatie hopen de samenstellers een bijdrage te leveren bij de afweging of pleegoudervoogdij iets voor u is. Op deze vraag is geen eenduidig antwoord te geven en dit is ook vooral afhankelijk van persoonlijke afwegingen.

Niet alles kan in deze brochure uitgebreid aan de orde komen. Heeft u na het lezen van deze brochure nog vragen dan kunt u deze stellen aan uw begeleider van de pleegzorgorganisatie of aan de jeugdbeschermer van de gecertificeerde instelling.

Geraadpleegde bronnen

- M. Kramer, Paraplu voor Pleegouders, in de juridische praktijk
- P. Bastiaensen en M. Kramer, De Kleine Gids Pleegzorg, juridisch en pedagogisch (ver)antwoord
- M.J.C. Koens en A.P.M.J. Vonken (red), Tekst & commentaar Personen- en familierecht
- A. van Montfoort. Methode Voogdij, versie 3
- www.pleegzorg.nl
- www.adoptie.nl
- www.rijksoverheid.nl

deren pleegoudervoogdij aangevraagd. Voor onze jongste pleegdochter doen we het niet. Haar ontwikkeling is dermate verstoord dat we het aanvaarden van de voogdij niet aandurven. Er zijn veel contacten met verschillende hulpverleners. Met de ouders is het contact wisselend en lastig. Dat laten we liever aan de jeugdbeschermer over.”

Worden pleegkinderen bij pleegoudervoogdij gelijkgesteld aan eigen kinderen wat betreft erfrecht?

Pleegoudervoogdij levert een pleegkind geen erfrechtelijke aanspraken op. Hier gelden dezelfde regels als bij een pleegkind dat niet onder voogdij van een pleegouder staat.

Bijlage 1:

Model verzoek overdracht voogdij

Aan de kinderrechter

Kenmerk: _____ Plaats en datum _____

Betreeft: _____

Verzoek tot ontslag van de voogdij (artikel 1:322 BW); voogdijoverdracht aan pleegouder(s)

Bij beschikking van de rechtbank <plaats> _____ werd de minderjarige:

<Naam + geboortedatum> _____

<Dochter /zoon> van _____

<naam ouders> _____

onder voogdij gesteld van de gecertificeerde instelling <werkgebied> _____

met ingang van <datum> _____

De voogdijwerker is <naam> _____

De verblijfplaats van de minderjarige is <adres> _____

De belanghebbenden alsmede de namen en adressen van anderen wier verklaring van betekenis kan zijn bij de beoordeling van dit verzoek zijn vermeld in bijlage 1, die als een geheel met dit verzoekschrift gezien moet worden.

De aanleiding van ons verzoek is als volgt:

aaaaa _____

Naam pleegouder/namen pleegouders _____

hebben zich bereid verklaard om de voogdij over voornoemde minderjarige over te nemen.

Deze bereidverklaring is als bijlage bij dit verzoek gevoegd.

De mening van de belanghebbenden is als volgt:

bbb _____

Conclusie:

De gecertificeerde instelling <werkgebied> _____ is van oordeel dat, zoals uit de inhoud van dit verzoekschrift en de overlegde bijlagen blijkt, het in het belang van bovengenoemde minderjarige is dat

<namen pleegouders> _____
de voogdij over _____ <haar/hem> gaan uitoefenen.

Redenen waarom gecertificeerde instelling <werkgebied> _____ u verzoekt:

1. haar, op grond van artikel 1:322 lid 1 sub c BW, te ontslaan uit de voogdij over

<naam> _____

geboren te _____ <geboortedatum en plaats>,

ten gunste van <namen pleegouders> _____ ;

2. de beschikking uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

Gecertificeerde instelling <werkgebied> _____ ,

namens deze, <naam> _____ teammanager

Bijlage 2: Model bereidverklaring pleegouder(s)

Bereidverklaring

Hierbij _____ <verklaart / verklaren>
<naam en geboortedatum pleegouder(s)> _____
zich bereid om <gezamenlijk> _____
de voogdij te aanvaarden over <naam pleegkind> _____ ,
<geboortedatum en -plaats> _____

<Naam pleegouder> _____
<Naam pleegouder> _____
<Datum>, _____ <Plaats> _____
<Adres> _____
<Postcode> _____ <Woonplaats> _____

Daphne (44): “Wij hebben voor gezamenlijke voogdij gekozen”

“Aisha kwam bij ons toen ze zes jaar was. Onze eigen kinderen waren vanaf het begin dol op haar. Ze heeft hier als ‘het kleine zusje’ echt haar plek gevonden. Ik ben haar voogd geworden toen ze zelf aangaf dat ze niet meer terug wilde naar haar ouders. Het contact met haar ouders is altijd heel grillig en moeizaam geweest. Met een strakke bezoekenregeling van één keer per maand gaat het nu redelijk. Sinds 2013 is het mogelijk om gezamenlijk de voog-

dij te krijgen zonder dat je onderhoudsplichtig wordt. En met behoud van de pleegvergoeding en begeleiding. Mijn man en ik hebben besloten het te doen. Gezamenlijke voogdij geeft meer zekerheid, zowel voor onszelf als voor Aisha. Als een van ons iets overkomt, is de ander er nog. We willen er Aisha mee zeggen: je bent hier welkom en je blijft bij ons. Onze eigen kinderen vinden het ook leuk, hoewel ze er in de praktijk natuurlijk weinig van merken.”

Kiezen voor pleegouder-voogdij?

Pleegoudervoogdij is bovenal een persoonlijke keuze. De belangen en rechten van het kind staan voorop, met als belangrijkste: continuïteit in de verzorging en opvoeding en een actieve invulling van de omgang met de eigen ouders/familie.

Adressen en informatie

 pleegzorg.nl

Pleegzorg.nl is het online platform voor de pleegzorg. Om pleegouders te versterken in hun rol. Om geïnteresseerden kennis te laten maken met pleegzorg. En om professionals te ondersteunen in hun werk, met betrouwbare kennis en handige verwijzingen. Pleegzorg.nl is een initiatief van Jeugdzorg Nederland, de aangesloten pleegzorgorganisaties en de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen (NVP).

De Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen is een plaats voor pleeggezinnen: een plaats waar kennis, ervaring en inspiratie rondom pleeggezinnen wordt samengebracht. Samen zorgen we ervoor dat pleeggezinnen kunnen doen waar zij goed in zijn: een fijne plek bieden waar kinderen zich kunnen ontwikkelen. De NVP vereenvoudigt het complexe pleegzorgsysteem door op te komen voor de belangen van pleeggezinnen bij politici, beleidsmakers en organisaties. Ook bieden we hulp en advies in onze pleegzorghelpdesk. We maken ontmoetingen tussen pleeggezinnen mogelijk voor onderlinge uitwisseling, herkenning en ondersteuning. Kijk voor meer informatie op www.denvp.nl.

Pleegzorg Nederland is een samenwerkingsverband van 32 (regionale) pleegzorgorganisaties. Kijk voor meer informatie en contactgegevens op www.pleegzorg.nl/pleegzorgorganisaties of mail naar: info@pleegzorg.nl.

Jeugdzorg Nederland is de brancheorganisatie voor organisaties die verantwoordelijk zijn voor jeugd- en opvoedhulp en de uitvoering van de kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. (www.jeugdzorgnederland.nl)

Pleegzorg Nederland en Jeugdzorg Nederland hebben zich ertoe ingespannen een zo zorgvuldig mogelijke brochure samen te stellen. Niettemin kunnen zij geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor de (gevolgen van) onvolkomenheden die eventueel in deze brochure voorkomen.

Dit is een gezamenlijke uitgave van Pleegzorg Nederland en Jeugdzorg Nederland, herziene uitgave 2022.